

Cirkulärnr: 1990:34
Diariernr: 1990:0380
Handläggare: Laina Kämpe
Avdsek: AK Skol
Datum: 1990-02-22
Mottagare: Skolstyrelsen
Personalorganet
Rubrik: Några effekter av ändrat huvudmannaskap och nytt avtal om löner m m för lärare, skolledare och syofunktionärer
Bilagor: Avtalet skolområdet

Några effekter av ändrat huvudmannaskap och nytt avtal om löner m m för lärare, skolledare och syofunktionärer

INLEDNING

Under februari 1989 fattade riksdagen beslut om den framtida utvecklingen och styrningen av skolan. En följd av detta beslut är att det för närvarande pågår ett omfattande utredningsarbete kring former för styrning, ansvarsfördelning mellan kommun och stat m m.

Under december 1989 fattade riksdagen beslut om kommunalt huvudmannaskap för lärare, skolledare och syofunktionärer. Huvudmannaskapsförändringen inträffar den 1 januari 1991. Under december träffades också ett kollektivavtal om löner och anställningsvillkor för nämnda grupper av anställda. Avtalet avser en treårig avtalsperiod omfattande åren 1989 - 1991.

SKOLPROJEKTET

Det ändrade huvudmannaskapet ställer krav på nya styrmedel för skolområdet. Det ökade lokala ansvaret för skolan innebär att den detaljstyrning som finns i dag i olika lagar och förordningar måste ändras.

Mot bakgrund av detta har inom utbildningsdepartementet påbörjats ett arbete med att analysera vilka statliga styrmedel som behöver vara kvar när det kommunala ansvaret för skolan ökar.

Utredningsarbetet, det s k skolprojektet, omfattar följande fem områden:

- statsbidrag
- personalfrågor
- regelstyrning
- läroplansstyrning och utvärdering
- den statliga skoladministrationen.

Den grupp som arbetar med att se över statsbidragssystemen har arbetat längst. Ett förslag till nytt statsbidrag för grundskolan beräknas vara klart att presenteras under sommaren 1990.

KOSTNADER FÖR KOLLEKTIVAVTALET

I avvaktan på nya statsbidragssystem är utgångspunkten att löneökning på grund av träffade avtal ska kompenseras i samma utsträckning som tidigare.

	Nivåhöjning %	Kostnadsökning %
1989	14,0	9,9
1990	5,2	10,5
1991	3,0	1,7

Se vidare bilaga 1.

Det slutna ramavtalet avseende 1991 innebär att för lärare, skolledare och syofunktionärer finns ett utrymme av 3% utöver vad som kommer att falla ut i den centrala löneförhandlingen för andra grupper av anställda i kommunerna.

AVTALSFRÅGOR 1990

Lönevillkor och anställningsvillkor för lärare, skolledare och syofunktionärer för 1990 regleras genom Skolavtalet (SAV cirkulär skol nr 2 1990) och L-skol. Detaljerna kring löner och övriga anställningsvillkor återfinnes i information från SAV. Några av nyheterna är i korthet följande:

- löneplanssystemet för lärare ersätts av ett tarifflönesystem
- skolledare och syofunktionärer har fr o m 1990 krontalslöner. Lönen fastställs i lokala förhandlingar med lägstutrymme
- det särskilda löneutrymmet (0,4%) för lokala förhandlingar om ersättning till lärare som fullgör vissa uppdrag finns inte längre
- marknadslönetilläggen har försvunnit; i stället finns en möjlighet för kommunen att i särskilda fall komma överens med den anställde om lön utöver tariffen.
- undervisningsskyldigheten för de lärare som i dag har 29 veckotimmar sänks fr o m läsåret 1990/91 till 28 veckotimmar. I övrigt regleras arbetstiden under läsåret 1990/91 på samma sätt som hittills
- fr o m 1990 införs en möjlighet för kommunen att förlägga viss tjänstgöring för lärare till elevernas ferier. Tjänstgöringsskyldigheten under 1990 omfattar högst 6 dagar.

PRAO-besparingen i dess nuvarande utformning försvinner fr o m 1 juli 1991. Kommunförbundet återkommer med närmare information om hur detta ska beaktas inför planering av läsåret 1991/92.

En särskild satsning på personalutveckling görs genom att det i det centrala ramavtalet avsatts medel motsvarande 0,5% av lönesumman. Utrymmet för personalutveckling ska motsvara 0,5% av årslönesumman beräknad på januarilönen 1990. Statliga medel har avsatts för ändamålet. Inom utbildningsdepartementet pågår ett arbete med att ta fram modell och underlag för utbetalning av statsbidrag.

LÖNE OCH ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR 1990

Genom det träffade ramavtalet regleras de grundläggande anställningsvillkoren för lärare, skolledare och syofunktionärer även för 1991. Samtliga de centrala kollektivavtal som gäller för andra anställda i kommunen ska fr o m 1 januari 1991 gälla även för dessa grupper. Detta innebär att de särskilda villkor som finns i huvudsak försvinner. En effekt av att anställningarna inte längre kommer att vara statligt reglerade blir att även sådant som i dag regleras genom statliga förordningar försvinner.

Villkoren för t ex ledigheter, uppsägningstider, förmåner i samband med sjukdom eller arbetsskada blir således fr o m den 1 januari 1991 desamma för alla anställda i kommunen. Arbetsgivarinträdet upphör helt vilket innebär att även ersättning vid sjukdom betalas ut via försäkringskassan direkt till den anställde.

Fortfarande återstår dock vissa centrala förhandlingsfrågor. Detta gäller t ex arbetstidsreglering för lärare och övergångsbestämmelser kring pension m m för samtliga grupper. Vissa frågor ska dessutom tas upp i partsgemensamt arbete.

Även resultatet av det s k skolprojektet kommer att påverka vissa personalfrågor. Behörighet för läraranställning, meritvärdering och det nya statsbidragssystemets förhållande till undervisningsvolymen är exempel på områden som påverkas av det pågående utredningsarbetet.

Se vidare cirkulär från Kommunförbundets personalpolitiska avdelning nr 3 1990.

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till följande handläggare inom förbundskansliet.

Ekonomi: Laina Kämpe

Personal: Marie Pernebring, Håkan Söderberg och Bo-Per Larsson.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Skolsektionen

Bertil Andersson

Bilaga 1

AVTALET SKOLOMRÅDET

Under december träffades ett ramavtal inom skolområdet. Riksdagen fattade också beslut om kommunalt huvudmannaskap för lärare, skolledare och syofunktionärer fr o m den 1 januari 1991.

Ramavtalet kring lönevillkor och anställningsvillkor omfattar en treårig avtalsperiod 1989-1991. Fr o m 1991 gäller därmed kommunala avtalsvillkor för den personal i skolan som för närvarande har statligt reglerade anställningsvillkor.

1989	Nivåhöjning %		Kostnadsökning %
Engångsbelopp för första halvåret 1989 utbetalat i juni/juli	-		0,4
Generellt 1/1	4,9		
Selektiva åtgärder 1/7	9,1		
SUMMA	14,0	9,9	
1990			
Kostnad från 1989	-		3,8
1) Särskilt lp-tillägg 1/1	-		0,8
2) Kompetensutveckling 1/1	-		0,5
Selektiva åtgärder 1/1	5,2		
SUMMA	5,2	10,5	
1991			
Kostnad från 1990	-	(-1,3)	
3) Generellt 1/1	3,0		
SUMMA	3,0	1,7	
Totalt 1989-1990	19,9	21,4	
1989-1991	23,5	23,5	

1) Personligt särskilt löneplanstillägg 500 kr för samtliga lärare i grundskolan som under 1990 uppnått slutlön (högsta särskilda löneplanstillägget).

Personligt särskilt löneplanstillägg för lektorer under 1990 och 1991.

2) Lokalt utrymme för personalutveckling.

3) Generell ökning med 3 % utöver avtalsenliga löneökningar för 1991.

Slutlönen för lärare, inklusive fasta lönetillägg, garanteras att, inklusive höjningar för 1991, uppgå till lägst 17 500 kr.